



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 4. Quid, si pænitens interroget de suo errore?

**urn:nbn:de:hbz:466:1-37144**

nac. fatetur; ergo si non reddendo, vel non volendo reddere peccavit, idque confiteatur, tunc debet id per voluntatem positivè contrariam retractare; & quidem etiam directè, atque in specie, si tunc nullum aliud habeat peccatû; ergo Confessarius, sicut alios pœnitentes, ita etiam istum potest, & quandoque debet directè, & in specie hortari ad positivam illam retractionem non redditionis, seu voluntatis non reddendi, adeoque, quod idem est, hortari ad reddendum, ad volendum reddere.

Neque in hoc Confessarius mentitur, aut hortatur ad copulam intrinsecè malam. Nam, suppositâ & stante pœnitentis invincibili ignorantia de nullitate Matrimonii, verum est, quòd obligetur ad redditionem; & copula illa, cum sit conscientiæ invincibiliter erroneæ conformis, tam parùm potest esse formaliter mala & peccatum, quàm parùm quævis alia, quæ est conscientiæ rectæ conformis. vide Palao de Conscient. Disp. 1. p. 2. & sup. l. 1. p. 5. n. 84. & seq.

§. IV.

Quid, si pœnitens interroget de suo errore?

131. Sed adhuc superest hîc Quæstio: Quid facere possit vel debeat Confessarius, si pœnitens illum interroget de re, circa quam invincibiliter errat; an v.g. possit in Matrimonio contracto persistere? debitam reddere &c. Communis autem sententia Bonac. Laym. Lugonis & aliorum absolutè affirmat, Confessarium debere interroganti aperire veritatem. Quod & ego admitto, sed cum li-

R. P. Sto. Trib. Pœnit. Lib. II,

mitatione preced. num. explicatâ, hoc est, si videatur veritas, ejusque cognitio illi profutura, & nulli graviter obsutura. Nam vel interrogat, quia habet dubium, aut scrupulum; ergo hoc ipso non ampliùs habet ignorantiam invincibilem; cum hujus unicum signum hic sit juxta Laym. cit. n. 6. v. ceterum. & Bonac. cit. p. 15. n. 10. si alicui nihil in contrarium occurrat, quod gravet, aut inquietet; ergo Confessarius, cum commodè possit, debet illum suo dubio aut scrupulo liberare, & de veritate edocere. Vel interrogat tantùm, quia cupit suam opinionem, quam pro indubitata habet, etiam à Confessario approbari & confirmari; tunc autem si Confessarius respondeat, non potest ita veritatem celare, ut non videatur ipso facto approbare interrogantis errorem; atqui istud in dato casu est etiam illicitum: ergo si respondere velit, debet veritatem aperire.

Quod si laborans invincibili ignorantia moneri non possit, vel quia respectu illius nulla est spes emendationis; vel quia respectu aliorum subest metus damni gravis, & tamen ille de suo errore interroget, sive jam ut dubitans, sive tantùm ut petens approbationem, tunc videtur utile fore, ut Confessarius fingat se non audivisse, vel non attendisse, vel oblitum esse respondere, sicut ait Lug. l. c. n. 29. quia interrogans sic non confirmatur, sed tantùm relinquitur in suo errore; item ut Confessarius non plus respondeat, quàm quod præcisè satis est ad interrogationem; sicut monet Laym. l. c. Sed neutrum hoc sufficit, si pœnitens urgeat responsum, vel de illo ipso, in quo summa rei versatur, interroget,

L

Rectius

Rectius ergo meo iudicio dicitur, Confessarium non teneri, hic & nunc illi aperire veritatem, sed posse dissimulare, & generali aut æquivoco aliquo responso interrogantem expedire, dicendo v. g. illum talia inutiliter querere, tales cogitationes & curas esse valde damnosas, deponendas &c. jubendo, ut sua sorte à DEO data vivat contentus &c. Ratio, quia tali pœnitenti veritas ejusque cognitio est sicut gladius homini, qui illo vel seipsum vel alios videtur esse occisurus, atqui nemo tenetur præbere huic gladium, etiam si alioquin habeat jus petendi illum, utpote suum; ergo nemo quoque tenetur illi aperire veritatem, adeo ipsi vel aliis damnosam. Atque ita etiam sentit Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 103. & Dicast. l. c. n. 540. ubi ipse bene advertit, alios Authores, qui contrarium docent, non loqui satis consequenter ad doctrinam sup. n. 128. cum seq. explicatam, & ab ipsis quoque traditam.

## §. V.

*An & quomodo Confessarius sequi debeat sententiam pœnitentis?*

132. Quamvis autem Confessarius possit, & debeat prædicto modo instruere pœnitentem, si in rebus ad conscientiam pertinentibus errat, vel aliquid ignorat. At verò si pœnitens in hujusmodi rebus habeat pro se sententiam verè, & non tantum speculativè sed practicè probabilem, eamque velit sequi, nec ad amplectendam aliam probabiliorè & meliorem possit commodè induci, potest & debet Confessarius eum juxta illam, cæteris quoque requisitis positis, absolvere.

Laym. l. 1. tr. 1. cap. 5. n. 10. Bonac. tom. 1. Disp. 5. q. 7. p. 4. §. 2. n. 26. Palao de conscient. Disp. 2. p. 4. n. 2. Dian. p. 2. tr. 13. Ref. 11. Dicast. Disp. 10. à n. 556. & alii apud ipsos, aitque Lugo de pœnit. Disp. 22. n. 39. quòd hæc jam sit communis & vera sententia. Ratio est clara, quia pœnitens per hoc, quòd adhæreat sententia verè & practicè probabili, nullum ponit obicem absolutioni, cum id sit licitum; ergo si aliud nihil desit, potest absolvi tanquam ritè dispositus. Quando- cunque autem pœnitens est ritè dispositus, tunc Confessarius, postquam confessionem ipsius & peccata audivit, etiam debet illum absolvere; & quidem sub mortali. Partim quia alioquin gravem injuriam inferret pœnitenti, vel onerando illum ad eadem peccata, si mortalia nunquam adhuc legitimè expiata tunc confessus fuit, iterum contentenda; vel si tantum fuerunt venialia, privando saltem illum contra suum jus Sacramento. Partim quia etiam irreverentiam non levem irrogat Sacramento, si illud post legitimam inchoationem relinquat imperfectum, cum commodè posset, & deberet perficere, ut dictum sup. n. 87. & 107. Unde non satis apparet, quâ ratione aliqui apud citr. excusent Confessarium à mortali, si confessio fuerit tantum brevis; vel tantum de venialibus; vel saltem brevis, & de solis venialibus simul.

Verè autem probabilis sententia est, ut hic obiter repetam, quam constat, quòd teneant probatæ autoritatis viri, plures vel pauciores, & quandoque etiam unus, sup. l. 1. p. 5. n. 100. atque adeo interdum quoque ipse tantum pœnitens